

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonia, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quot modis manifestatur crimen confessum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium

C

¶ sit ligatus sententia excommunicatis. ille dicitur absoluimus ipse restituat si aliquis bona sustulit. Et ille etiam dicitur sursum inducere quod ipse bona ablata restituat. Et si sursum non velit propter monitionem ista ablata reddere. tunc ipse dicitur a monitione desisteret ne generet periculum sursum ex illa monitione.

¶ Notandum nullus presbyter dicitur prodere sursum quod ei confessus est de furto. quia alios ipse esset prudens officio et beneficio et fieret irregularis si sursum suspederetur. Rota est. quod ut sic ipse esset homicida. ut per processum in iure de homicidio capitulo Sustentimus. nam ad hoc quod alius sit homicida sufficit quod ipse dat silentium vel iuuat ad hoc quod alius interficiat. quod silentium facit hominem reum in facto.

¶ Secundo notandum. dicitur in libro quod presbyter non dicit manifestare sursum. Contra habet xl. dist. vbi reprehenduntur clerici qui volunt leniendum videri et celatum petunt et nolunt se plere quod scriptum est. Peccantem coram hominibus argue ut ceteri exempli pluri habeant inde. et ibi allegatur dictum apostoli quod dicitur tradite homini hominem sat hanc ad interitum hominis. Ibi dicitur etiam quod ipsi nolunt adimplere dictum euangelij ubi dicitur. Si videris peccatum proximo secrete argue eum. sed argue eum coram aliis testibus. tertio manifeste coram omnibus populo. Et si non velit desistere detest remoueri ab ecclesia. quod una omnis moribunda infect totum gregem. ergo ex his oibz habet quod presbyter tenet manifeste arguere quemlibet peccantem. et hoc non potest fieri nisi prodere et manifestaret peccatum eius. quod fieri est opera predicatorum.

Ad istud dubium respondet quod peccata sunt duplia. Quedam enim sunt occulta. et talia nullo modo presbyter revelare sicut ei occurrit in confessione. Illa sunt peccata manifesta. et de his intelliguntur ea que sunt dicta in quadragesima die sancte matris. quod peccatum manifeste coram omnibus corrigi detinet. quod vero occulte peccata detinet corrigi occulte.

¶ Tertio notandum littera dicitur quod sacerdos non detinet prodere confessionem seu perfidientem. quod per hoc perfidens possit incurrire pena capituli. et sic talis efficeretur irregularis. Sic enim dicitur brevis Augustinus. Quod scilicet in confessione hoc scilicet minus quam nobis nescio. Et ergo neque signis neque noctibus dicitur manifestare. Si autem non est in confessione tunc secus est. quod tunc scit ut homo. sed ea que precipit in confessione scit ut deus. et ergo minime revelare detinet.

¶ Ultimum notandum. Confessio manifestata duplum. uno modo directe. alio modo indirecte. Indirecte manifestata duplum. uno modo quod laudat aliquem in propria persona. alio modo quando laudat ipsum in persona aliena. In propria persona sic manifestata. ut si alius vir habuerit suspicionem de muliere. et tunc confessor laudaret eam contra maritum. et si mulier postea adulteraretur et si sacerdos tunc racoret non laudans eam. iam talis videtur manifestasse confessionem. Secundo manifestata in persona aliena. verbi gratia. si duo perfidientur unius sacerdoti. et iste sacerdos unum laudat et de reliquo tacet. tunc iam videtur esse proditor confessionis. quod tunc statim suspicionem habet de isto alio quare eum etiam non laudat. Sed directe alius videtur manifestare confessionem quando alius specificat personam vel culpam vel utrumque simul. unde quodlibet specificat seu manifestat personam tamen ut si dicaret. hodie confessus est mihiiste homo. et est turpis et peccator magnus. Secundo manifestat culpam tamen ut si confessor dicaret. hodie confessus est mihi homo homicida. et ponatur quod tamen unus sit ei confessus isto die. Tertio manifestat culpam et personam simul. ut si alius dicaret. ille est turpis homo. fecit enim tale nefas vel peccatum.

Suumula Raymundi

s^e aliquē excōicatiōis
Si contra furem banni sententia detur
i.spoliatus i.absolueſ
Si furto Iesus instet fur hic religeretur
sacerdoti p̄staret i.possit s^e fure
Si tibi constiterit q̄ fur dare nil queat .illum
occulte i.a tali absolūtōne
Secrete soluas .nē scandala proueniant hinc
i.stricti ei,p penitētia spoliata s^e q̄
Arctus iniungas cum possit reddere reddat
i.in h̄ytem⁹ s^e illos i.restituere valēt
Nolumus absolui qui furtum reddere possunt
therus famulo p̄mia laboris seru⁹
Si dominus seruo sua non det .et iste laboris
subrahat suū s^e talis s^e seruus
Furetur precium .fur est .nec furtā tenetur
i.restituere furti i.deleat
Reddcre .sed crimen confessio diluat ipsum

Hic autor ponit aliud documētum volens .si aliq̄s sit excōicatus p̄ter
furtū z perat se absolui ab excōicatiōne .debet eū absoluere si p̄stat ei q̄ fur
nō p̄t reddere bona q̄ subtractit .z hoc debet fieri secrete ne exinde scādala
p̄ueniat **O**c d^z sibi iniugere vt q̄ntūq̄ poterit ista bona hateret z colligē
re vt penitus restituat .z si fur reddere sufficeret bona .tūc nullo mō delev
ret eū absoluere nīl p̄us redderet .**L**unc subdit .si seruus aliq̄s furat dño
eius p̄mū qd̄ p̄ seruitio meruit z dñs ei dare noluit .iste seruus d^z fur .non
tūc tenet restituere ablata .s^z p̄ solā p̄fessionē tollit crimen

Primo est notādū .ex l̄fahat⁹ .si aliq̄s nō p̄t ablata restituere ip̄e d^z
absolui a sententiā excōicatiōis nē ei generent scādala .z maxime si h̄z volun
tate simpli restituēdi .qr bona voluntas hateret p̄ effectu .qr ei penitētia des
negāda nō est .ex q̄ gloriolus deus nō vult mortē peccatoris .z h̄z p̄t extra
de raptorib⁹ **S**z tū si fur vel raptor posset ablata restituere tunc ip̄e nullo
mō p̄t absolui nīl restituat .Quia p̄tē nō dimittit nīl ablata restituat .z
hoc p̄cipue verū est de istis q̄ possunt restituere

Scdō notādū .seruus q̄ furat dño suo p̄mū deseruitū p̄mittit furtū .
z hoc est verū in quolibet casu p̄funili **O**c sic aliq̄s p̄t p̄mittere furtū in re
xp̄ia .z hoc nō est inconveniens.

Tertio notādū p̄ modū dubij .aliq̄s sumēs monitōem cū l̄nia sup
aliquē fure generali .sic q̄ nescit q̄s sit ille fur .sic q̄ in generali dicat .quicum
q̄ recepit h̄c rem est in maiori l̄nia excōicatiōnis .z talis postea venies ad
p̄fessionē z bñ h̄z vñ satissfaciat s^z nō vult satissfacere .si ḡ talis īgerit se dō
uīno officio .dubitat yrū p̄fessor .seruus debet celebzare corā eo vel nō .Ee
videt q̄ nō .qr si celebzaret corā eo z scrier eū ē in l̄nia excōicatiōis statim
ḡsler irregularis z l̄sponsus ab officio .**S**i vero corā eo nō celebzaret tunc

Folium CI

Statim habere suspicio cur corā eo nō celebraret. et illo mō statim generare
cur scandalū cali. Rūdetur q̄ p̄fessor in hoc casu inq̄stū p̄t detet vitare ne
celebret corā eo inq̄stū est sine scandalo. et ergo si celebrat corā eo et scandalū
euitare nō p̄t p̄pter hoc nō suspēctū ab officio. q̄ scit tale crūmen sicut de
us et nō sicut ho. q̄ scit p̄ p̄fessionē. et q̄ deus noluit p̄dere secrēta. q̄ suū
traditorē alijs discipulis noluit manifestare. ergo sacerdos illa que scit per
p̄fessionē inq̄stū deus minime manifestare detet. Sz secus est si alij effens
et reuelata extra p̄fessionem

Quarto notādū. alij fur veniēs ad p̄fessionē volēs satisfacere leso. q̄
est in partib⁹ alienis nūcēd tenet eū querere. Rūdet p̄ distinctōem. q̄ vel
iste q̄ obligat scit lesum esse in certo loco vel non. Si nō. tūc nō obligat ac
querēdū eū. Sz facere dī p̄siliū discreti p̄fessoris vel diocesani. Sivero scit le
sum esse in certo loco. tūc iste p̄t distinguedū. vel em̄ sumptus extēdunt se
ad pecunia furatā. vel nō si extēdunt se ad furatā pecunia tūc sumptus non
sunt estimādi et dī residuū leso p̄sentari. Si aut̄ sumptus nō extēdunt se ad
pecunia furatā tūc nō tenet eū querere.

Ultimo notādū. nūcēd in l̄ra. q̄ seruus q̄ subtrahit dīno suo p̄mū
deseruitū nō tenet ei restituere. Pro q̄ sciēdū q̄ aliquē esse furem intelligit
dupl̄r. Uno vere. et sic iste dī fur q̄ recipit aliena sicut p̄us visum est. Alio
mō silitudinarie. et sic seruus dī fur q̄ furat dīno suo tantū q̄ntū est de p̄mio
deseruito et nō plus. q̄ dī fur p̄pter hoc. q̄ si p̄p̄hēdere et dīns vellet mali
gnari tūc possit iudicari ad mortē. Sz tūc nō obligat restituere. et hoc inq̄stū
furū nō excedit p̄mū deseruitū. Sz sola p̄fessio dī illud crīmē tollere.

Subtracta .i. ille tenet restituere sicut fur
Furta scienter emens cum fure liuat scelus ipsum

.i. rapinis .i. inuenire

De spolijs sentimus idem. si non reperire
valeres .i. egenis s̄ ablātū

Personas lesas poteris. tūc pauperibus

.i. grā .i. offensōz amicoz

Homine lesorum valeth ocanimabus eorum
s̄ p̄ furto s̄ illud p̄mū

Si fur vel raptor quod eis dederas dare nolunt

s̄ tantū dicere .i. fures vel raptorez furib⁹

Hoc est si non dent quod pro furto dederas his

.i. p̄ncipalē pecunia .i. postules

Non capitale tuum repetas ab eis. quia iusto
s̄ illud .i. p̄uersa .i. tribuisti

Judicio perdis quod unqua lege dedisti

p̄parasti alij .i. grā restituendis

Si tamen emisti furtum spe restituendi

s̄ eū iumentū .i. subtractā

Ut si vicini vaccam vel rem spoliatam.